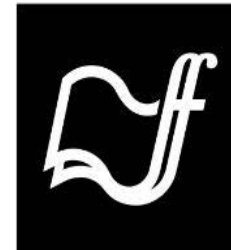

Oddelek za pedagogiko in andragogiko FF UL

Pedagoško-andragoški dnevi 2018
25. januar 2018

SVETOVANJE
NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA:
VLOGA PEDAGOGA IN ANDRAGOGA V
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNIH INSTITUCIJAH

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Pedagog v vzgojno-izobraževalni ustanovi

---

dr. Petra Gregorčič Mrvar

Pedagoško-andragoški dnevi 2018

25. januar 2018

**Vloga pedagoga –
šolskega svetovalnega
delavca v šoli/vrtcu ...**

Predavanje:

- **Koncept šolskega svetovalnega dela**
- **Proučevanje delovanja šolske svetovalne službe**
- **Področja dela in kompetence pedagoga v VIZ ustanovi**

Koncept šolskega svetovalnega dela

Druga polovica
60. let prejšnjega
stoletja –
pedagog F.
Pediček.

ŠSS se vključuje v
kompleksno reševanje
ped., psih. in soc.
vprašanj VIZ dela in
sodeluje z vsemi
udeleženci v VIZ ustanovi

Temeljne dejavnosti ŠSS:

- dejavnosti pomoči,
- razvojne in preventivne dejavnosti,
- dejavnosti načrtovanja in evalvacije ...

Programske
smernice za delo
svetovalne službe –
sprejete l. 1999
(teoretska in
empirična
utemeljitev Resman
idr. 1999).

Vir: Pixabay.com

...na področjih:

- učenja in poučevanja,
- kulture, vzgoje, klime in reda,
- telesnega, osebnega in socialnega razvoja,
- šolanja in poklicne orientacije,
- socialno-ekonomskih stisk.

Koncept šolskega svetovalnega dela

- načrtovanje in evalvacija **vzgojnega načrta** (ZOsn),
- delo z **nadarjenimi** (Koncept Odkrivanje in delo z nadarjenimi učenci v devetletni osnovni šoli 1999; Operacionalizacija Koncepta ... 2009; Koncept vzgojno-izobraževalnega dela z nadarjenimi dijaki ... 2007),
- kontinuum pomoči učencem **z učnimi težavami** (Učne težave v osnovni šoli 2008),
- delo z otroki in mladostniki **s posebnimi potrebami** (ZUOPP),
- delo s **priseljenci** (Smernice za vključevanje otrok priseljencev v vrtce in šole 2012),
- sodelovanje s **kulturno-umetnostnimi** institucijami (Nacionalni program za kulturo 2014-2017),
- vzgoja in izobraževanje **Romov** (Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v RS 2011)
- sistem ugotavljanja in zagotavljanja **kakovosti** v VIZ ustanovi ter **samoevalvacija** (ZOFVI)
- idr. ...

Proučevanje delovanja šolske svetovalne službe

Leto	Raziskava
2007	Razvoj in spremljanje delovanja mreže svetovalnih služb (Bezić 2008), Zavod za šolstvo. Vključeni: SD in ravnatelji OŠ in SŠ; analiza dokumentov
2011	Bela knjiga VIZ (Valenčič Zuljan idr. 2010 v Bela knjiga ... 2011), PEF UL Vključeni: učitelji in ravnatelji
2011	Delovanje svetovalne službe (Vogrinc in Krek 2012), PEF UL Vključeni: SD vrtci, OŠ, SŠ
2016	Načrtovanje, spremljanje in evalvacija SD v vrtcu (Malešević 2016), Zavod za šolstvo Vključeni: SD in ravnatelji vrtci (intervjuji); analiza dokumentov : LDN, letna poročila
2018	Šolska svetovalna služba v OŠ in SŠ, FF UL in Zavod za šolstvo - preliminarni rezultati Vključeni: SD, ravnatelji, učitelji, učenci/dijaki, starši OŠ in SŠ

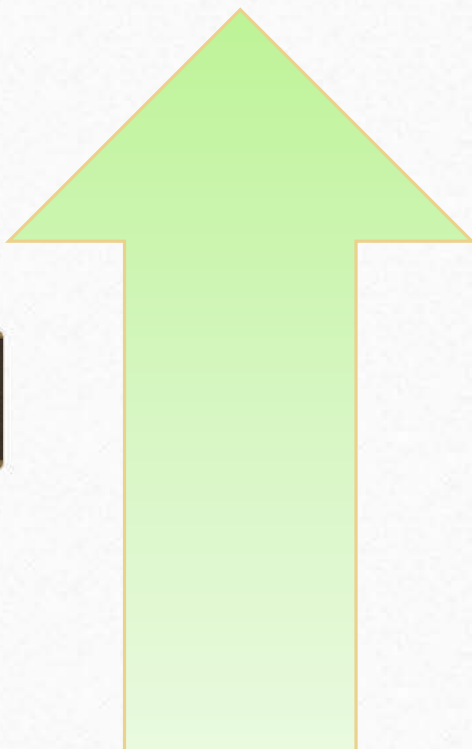

Proučevanje delovanja šolske svetovalne službe

Leto	Raziskava
2016	Evalvacija različnih oblik dodatne strokovne pomoči, ki je otrokom dodeljena v skladu z Zakonom o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Vršnik Perše idr. 2016), PEF UM
2017	Participacija učencev v procesu reševanja njihovih učnih težav (dok. disert. T. Kodele 2017), PEF UL

Proučevanje delovanja šolske svetovalne službe

- dodipl. izob. ustrezno teoretično znanje
- nadaljnje usposabljanje: srednje zadovoljni
- napredovanja v strokovne nazive: zadovoljni
- relativno dobri pogoji za delo
- ŠSS naj bo integralni del vsake šole
- ocena sodelovanja s ŠSS zelo dobro ali dobro

Proučevanje delovanja šolske svetovalne službe

- velik obseg strokovnih, koordinacijskih in administrativnih nalog
- delo z uč. z vedenjskimi in vzgojnimi težavami, učnimi težavami ter z odločbo o usmeritvi
- individualne obravnave zavzemajo velik del časa
- nekateri SD manj razvojno-proučevalnega dela
- obstoječi normativ ni ustrezen
- obseg in (ne)poznavanje nalog SD

Proučevanje delovanja šolske svetovalne službe

ŠSS:
servisna služba
terapevtska
služba
„deklica za vse“
gasilec
...

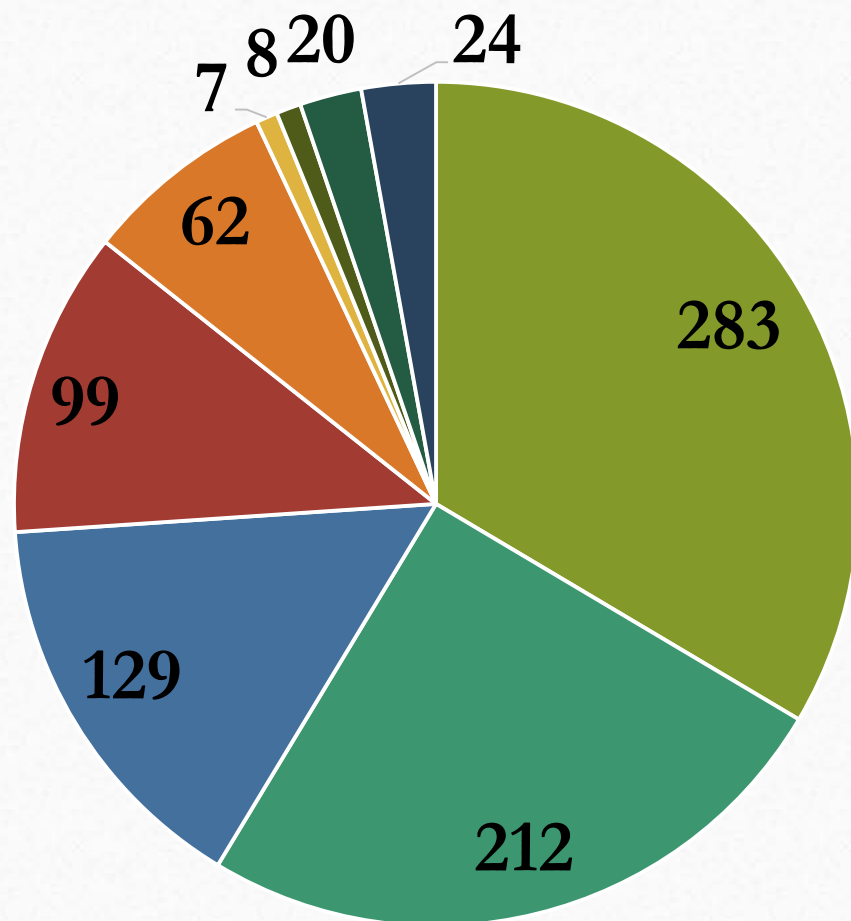
ŠSS:
(ŠOLSKO)RAZVOJNA:
usmerjena v razvoj VIZ
ustanove kot celote;
strokovni sodelavec
vsem udeleženiim v VIZ
procesu (Programske
smernice 1999; 2008)

*„... ravno tu, pri vodenju ali strokovni podpori
uvajanja novosti v šolo imamo pedagogi veliko
prednost pred drugimi profili. V tem vidim poslanstvo
tega profila.“ (pedagoginja, januar 2018)*

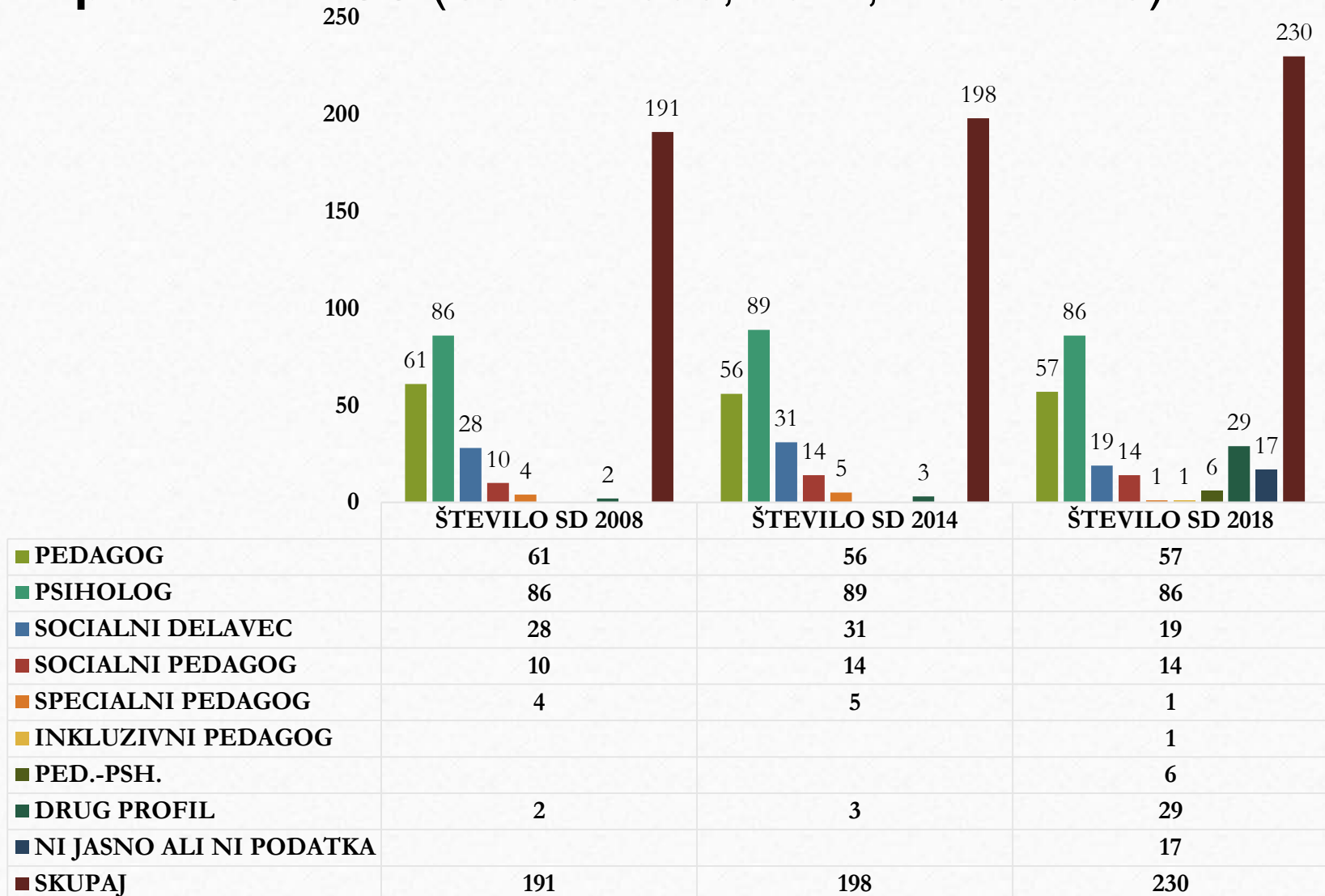
Strokovni profil SD v OŠ, OŠ s prilagojenim programom in Zavodih za izob. OPP (MIZŠ 2018)

- PEDAGOG
- PSIHOLOG
- SOCIALNI DELAVEC
- SOCIALNI PEDAGOG
- SPECIALNI PEDAGOG
- INKLUZIVNI PED.
- PED.-PSH.
- DRUG PROFIL
- PODATEK NI JASEN

Skupaj: 844 SD

Strokovni profil SD v SŠ (SURS 2008, 2014; MIZŠ 2018)

Svetovalni delavci v javnih in zasebnih vrtcih (SURS 2018)

Leto	Število SD
2006	108
2008	116
2009	116
2012	141
2015	155

Področja dela in kompetence pedagoga v VIZ ustanovi

- razvoj vzgojno-izobraževalne ustanove kot celote
- neposredno sodelovanje v VIZ procesu
- svetovalno delo otrokom in mladostnikom ter staršem
- razvijanje in sooblikovanje sistemskih rešitev na področju VIZ

▪ razvoj vzgojno-izobraževalne ustanove kot celote

pedagoško vodenje

vizija in razvojni načrt šole

sodelovanje z ravnateljem

letni delovni načrt šole

kakovost šole,
samoevalvacija

vzgojno delovanje šole

timska kultura

koncept inkluzivnega
izobraževanja

izpopolnjevanje
strokovnih delavcev

sodelovanje z
okoljem, starši

pripravniki

programi in dejavnosti, ki jih
samostojno načrtujejo, izvajajo ...

- koncept inkluzije še vedno v razvijanju
- pretežno uveljavljen medicinski model; ni zaznati zadostnega premika v celostno obravnavo ...
(Vršnik Perše idr. 2016)

▪ neposredno sodelovanje v VIZ procesu

sodelovanje z
vzgojitelji/učitelji,
razredniki

razvojno-analitično in
preventivno delo

oddelek oz. oddelčna
skupnost

učenci/dijaki in učenje, npr.
izboljšanje kakovosti učenja,
razvijanje učnih navad ...

strokovni aktivni,
kolegiji, timi

vzgojne in učne metode,
didaktični koncepti ter strategije

didaktične inovacije in
novosti pri pouku/VIZ
delu v vrtcu

▪ svetovalno delo otrokom in mladostnikom ter staršem

razvojno-preventivni
programi v skupinah

vpis otrok/učencev v šolo
(vrtčevski in šolski novinci)

neposredne in posredne
oblike pomoči
(individualno ali v
skupinah)

splošne in specifične učne
težave

participacija
učencev še vedno
izziv
(Kodele 2017)

(po)svetovanje s
strokovnimi delavci,
s starši in zunanjimi
strokovnjaki

čustveno-vedenjske težave

otroci/mladostniki s posebnimi
potrebami

nadarjeni

nasilje v družini
medvrstniško nasilje

participacija otrok in
mladostnikov

Romi

šolski in poklicni,
karierni razvoj

priseljenci,
begunci

▪ razvijanje in sooblikovanje sistemskih rešitev

kritična analiza vsebinskih in sistemskih rešitev vzgoje in izobraževanja

razvijanje izobraževalnih programov in drugih kurikularnih gradiv

ugotavljanje interesov in potreb na področju poklicnega izobraževanja, razvoj poklicnih standardov in kadrov

SD šolo poznajo
"od znotraj,, (Pediček 1996)

zagotavljanje zakonitosti dela

Zaključek

- postavljanje ciljev (v skladu s cilji, vizijo ustanove kot celote) in prioret dela
- interdisciplinarno sodelovanje
- raziskovanje lastne prakse in strokovno izpopolnjevanje
- podpora matičnih fakultet, šolske politike, vodstev ustanov ter njihovih konceptov dela, učiteljev, staršev ...
  - raziskava o delu ŠSS (2018)
  - posvet šolskih svetovalnih delavcev (2018)

Vir: openclipart.org

Hvala za pozornost!
